

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Het abonnement is bepaeld op 7 fr. binnen de stad. 8 fr. buiten de stad.
Een blad afzonderlyk, 20 centiem.
De aankondigingen, per drukregel, 15 centiem.
De reclamen, per drukregel 25 centiem.

De Postryder verschynt s'dingsdags, s'donderdags en zaterdags.

Men schryft in te Tongeren by M. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 20, en by alle postdirecteers.

Alle toezending van brieven,annoncen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

TONGEREN, DEN 14 MAERT.

Moderne liefdadigheid.

We zyn — men weet het — geene vrienden van zekere menschlievendheid, die door sommige genootschappen wordt in werking gesteld — namelijk, van met het geld van den arme te leven, te teeren en te feesten en daarna wat er overschiet aen den ongelukkige geven.

Men schryft by voorbeeld voor 5 francs voor een concert of anderzins, en men denkt die som aen den arme te geven. Men bedriegt zich. Het gezelschap neemt er eerst zyne procenten van, om zich eens recht feestelyk te vertoonen en in de oogen des publieks zich op vasten voet te vestigen — slechts de broodkruimels, die van de feesttafel vallen, zyn voor den arme.

Dezelfde exploitatie is ongeveer die van zekere vuer- en waterpieten, welke by ieder ongeluk gelegenheid vinden, op kosten der algemeene liefdadigheid, hunne vodjeryen te laten drukken, hefdagen hun in andere omstandigheden nooit gelukken zou.

Er kunnen uitzonderingen zyn op deze aenbalingen, maer in den algemeenen regel houden wy dat alles voor eene exploitatie, welke zich met het masker der menscheliefde bedekt.

Het *Journal de Gand* geeft een schandelyk bewys van die moderne liefdadigheid — na aftrek der kosten, zoo als men gewoonlyk zegt.

De maatschappy der *fanfares* van Frameries, was naer Gent gekomen, om het medelyden en de hulp in te roepen, ten gunste der ongelukkigen van Dour; zy bekwam de toelating om geldinzamelingen, tot zelfs in de kerken, te doen.

Volgens het *Journal* beliep de inzameling niet minder dan 2500 fr. « Ongelukkig is al dat geld opgeslorpt geworden door de kosten van reis en verblyf der heeren » voegt het fransche blad er by.

Een ander blad van Gent, de *Bourzen-Courant* laet er op volgen, dat die heeren menschevrienden, te Gent op eene ongelooftlyke manier den « grooten heer » hebben gespeeld en zy er verstand van hadden om den Champagne te doen springen en bruisen. Behoort de wynt ook tot reis- en verblyfkosten?

Hoe het zy — het is eene schande op die manier de liefdadigheid uit te oefenen, en stadsbestieren en burgers zouden wel doen voortaan aen zekere gezelschappen te vragen, alvorens hen te ondersteunen: of zy eerst voor zich zelve en daarna slechts voor den arme, liefdadig zyn?

Indien het waer is wat het *Journal de Gand* zegt, dan hebben die heeren menschevrienden zich gedurende eenigen tyd perfect vermaekt, geteerd en gesmeerd van het geld dat voor den arme bestemd was, en thuis komende, hadden zy den ongelukkige zelfs geene korst droog brood toe te reiken...

Wy hopen dat dit bericht zal worden tegengesproken: het is al te walgelyk, al te stootend.

Algemeene regel: wilt gy liefdadig zyn, weest het niet uit eigenbaet, uit menschelyk opzigt, weest het uit ter herte en geef uw talent, uwe moeite en uw geld, zuiver en ongesnoeid, aen den arme!

De *Bien Public* brengt ons insgelyks een bewys aen, hoe de hedendaegse liefdadigheid wordt toegepast — dat is, zoo als wy verleden zaturdag zegden, ten koste van den arme. Volgens dat blad heeft de *Legia* te Luik ook een concert gegeven voor den arme. De onkosten beliepen 3073 fr. 45 c.; de ontvangsten, gelukkig nog, 3301 fr. Er schiet dus voor den arme 227 fr. 55 c. over. De *Legia* heeft een prachtig, een schitterend feest gegeven; zy heeft het goud en zilver verteerd en enkel het nickel- of koperstuk, dat van de uitwisseling voortkwam, aen den arme gelaten. Love de tegenwoordige liefdadigheid!

(Handelsblad)

De sektiën zetten met buitengewoon yver het onderzoek van het wetsontwerp, betrekelyk het tydelijke der erediensdiensten, voort. Reeds eene sekte, de zesde, heeft hare taek afgedaen en het wetsontwerp verworpen met vyf stemmen tegen vyf en eene onthouding. Aen de derde sekte blyft er slechts nog een artikel teberaedslagen. De andere sektiën zyn minder gevoerd in haer werk.

De besluiten die er genomen werden, zyn juist zoo ministerieel niet als de ministers het wel verwachten. Zoo heeft de eerste sekte de 15 eerste artikels aengenomen, maer ze meest allen gewygd in den zin van het dekreet van 1809. Zy heeft, by voorbeeld, met 6 stemmen tegen 5 de herstelling van het bureel der kerkmeesters bepaeld. Aen het

art. 5 heeft zy met 6 tegen 4 besloten, dat de fabriekraad zou samengesteld zyn uit negen leden in plaats van acht, en dat vyf hunner door den bisschop zouden benoemd worden.

De tweede sekte heeft het recht behouden, voor den bisschop, om de meerderheid van den raad te noemen.

Men is het eens het werk der wyse af te leggen dat het verslag der middensekte eenige dagen voor de Paesch vakantie zou neêrgelegd worden om, diensvolgens de bearaedslaging te kunnen beginnen, onmiddelyk na de vakantie.

Men verzekert dat het gouvernement zich bereid toont om verscheidene veranderingen aen te nemen, welke M. de Brouckère voorstelt aen het wetsontwerp aengaende de kerkfabrieken. Deze veranderingen zouden eene soort verzoening tusschen de twee zyden der kamer daerstellen.

Wanordelykheden te Leuven

Wy ontleenen aen eene briefwisseling uit deze stad aen het *Journal de Bruxelles* toegestuurd, de volgende byzonderheden in betrekking met de wanorders welke te Leuven ontstaan zyn:

« Zondag 5 maart, dag waarop men hier grooten Vastenavond viert, zag men in de straten eenen wagen verschynden het spotbeeld eens priesters dragende omringd van eene menigte boeren: het waren blinde boeren uit Vlaenderen. Eenige studenten toonden luiop hunne verontwaardiging, en de wagen trok over de Grootte Merkt te midden van hun gejuug en hun gefluit.

« Om trent een half uer later, zag men eenen stoet verschynden van gemaskeerde kerels, met de studenten-klak op het hoofd en beuzels op den rug. Zy werden voorgaen van eenen kerel een plankken op het uiteinde eens stoks dragende, waarop men de woorden las: *De studenten zyn niet de beuzel-weg.*

« Tien of twaelf studenten vergaderden zich en begonnen de straten te doorloopen; een kwaert uers later waren zy wel honderd vyftig. Na de Marengo en de Diesterse straten, de Volksplaats en tweemaal de Thiense straat te zyn doorgetrokken, kwamen zy voor de tweede maal op de Volksplaats. Toen de liberalen stoet langs de Nieuwstraat aenkam, was de verbittering ten top gestegen. Op eenen omzien hadden zy hunne beledigers ontmaskerd, hunne beurs afgerukt en de plank onder de voeten getrapt; vervolgens begaven zy zich naer het *Brouwershuis*.

« Sanderendags, maendag, herbegon het spel, maer eger. Een vyftigtal kerels, aen vagabonden gelykende, drongen rond vyf uren het *Brouwershuis* binnen, alwaer zich alsdan een tiental studenten bevonden, die moesten de vlugt nemen. De uittergens dageden de studenten uit om ten 8 uren 's avonds in het koffyhuys te komen: de uitdaging werd aengenomen. Rond 8 uren was het *Brouwershuis* vol studenten. De opgewondenheid was groot.

« Dry of vier professors, MM. Thonnissen, Hubert en Van Kampen, kwamen tusschen, en drongen by de studenten een opdat zy zouden heen gaen en geen aendacht geven op een losbandige en bedronkene bende, betaeld om lawyt te maken en ongeregelheden te verwekken. Men zegt dat een welbekend man, dien wy niet zullen noemen, en die dit toneel bywoonde, de plompheid en de lafhertigheid zoo verre dreef van eenen der achtbare professors die tusschen gekomen waren om de rust te herstellen, uit te schelden voor eenen opstoker en aenvoerder der studenten.

« Volgens wy vernemen zouden eenige studenten door de politie naer de hoofdwacht zyn geleid. Men verwacht zich aen nieuwe wanorders; echter tracht de akademische overheid de studenten over te halen om de plaats waer de rust zou kunnen gestoord worden te schouwen en de beledigingen met verlatende onverschilligheid te bejegenen.

Sterfgevallen.

M. J. Loverix, burgemeester van Coninxheim is gisteren na eene korte ziekte in deze gemeente

overleden. De plechtige lykdiens zal toekomen donderdag in de parochiale kerk van Coninxheim plaats hebben.

« M. Schoonjans, bouwmeester gelast met de restauratie van O. L. V. kerk te Tongeren, is verleden donderdag te Brussel overleden in den jeugdigen ouderdom van 32 jaren. De artillerie der burgerwacht, heeft hem de laatste eer bewezen. Onder de menigte die de lykplegtheid bywoonde bemerkte men het grootste gedeelte der bouwmeesters der hoofdstad, een groot getal kunstenaers en menigvuldige openbare ambtenaren.

« De lykdiens heeft plaats gehad in de kerk van de III. Joannes en Nicolaes; de begrafenis is gebeurd in het kerkhof der gemeente St Josselen-Noode.

« M. de bouwmeester Partois, eere ondervoorzitter der koninklyke commissie van monumenten heeft eene zieleroerende redevoering op het graf van den diep betreunden overleden uitgesproken.

« M. Fr. Bruyenne, majoor-commandant van den depot van het 7^e linie regiment, ridder van het orde van St Stanislas van Rusland, is te Diest overleden in den ouderdom van 40 jaren.

« M. Braekers, kapelaen te Paël, is pastoor dezer parochie genoemd.

« Men schryft uit Luik, 11 maart:

« Men meldt dat eerstdags de werken zullen aenvangen voor de spoorbaen uit Landen naer Hoir, en van Hoir naer Luxemburg. De werken der lyn van Spa naer het grootherzogdom Luxemburg worden met grooten vlyt voortgezet, en men hoopt dat zy voor het begin van het toekomende jaar zullen voltooid zyn. Eendelyk, aen de lyn der Ourthe wordt ook vlytig gearbeid, en eorlang zullen de standplaats te Luik, van den Luiksch-Luxemburgschen yaerenweg, en de vertakking van Luik naer Liers, over Herstal, ingehuldigd worden.

« Grote toebereidsels worden in Holland gemaakt voor de plechtige begrafenis van wyte Hare Majesteit de koningin weduwe der Nederlanden. De begrafenis zal plaats hebben toekomenden vrydag, 17 maart, om 10 uren 's morgens.

« Men leest in den *Mechelischen Courant*: De politie heeft schoen alle noodelyke maatregelen te nemen, om bedrog en vervalsching der eetwaren te voorkomen, die dorpelingen rond Mechelen, schynen het als eene eer te aanzien van tyd tot tyd te tonnen, dat zy in looze streken nog voor stedelingen, nog voor politie moeten achteruit blyven. Zoo gebeurde het over eenige dagen, dat men in een onderwysgesticht dezer stad, een merkelyken aankoop van boter had gedaan voor het gebruik van het huys. De klont was internate schoen van aenzien en de kwaliteit van de waer scheen onberispelyk: doch, wanneer de verkooperster betaeld en verdwenen was, en men den klont wilde doorsnyden, bevond men dat het mes eenigen tegenstand gevoelde, welke men met alle kracht niet kon overwinnen. Men ontwaerde welhaest dat de schitterende boterklont slechts een ontzaggelyk groote kareel was, wegende 2 1/2 pond, die de pachteres met veel kunst onder eene dunne laag boter had weten te verbergen.

« Laestleden vrydag, heeft men nogmaels te Mechelen een kareel voor eenen klont boter verkocht. Ditmaal was de steen insgelyks zorgvuldig met boter beled, en het is slechts by het verbruken dat men het bedrog is gewaer geworden.

« Garibaldi is dood, niet de italiaense demagoog, maer de hengst *Garibaldi*, toebehoorende aen M. de Kerchove-Lippens, te Moerbeke. Dit te recht vermaerde peerd is dezer dagen schelyk overleden; het heeft in zyn leven vele overwinningen behaeld.

« Volgens bericht uit Sebastopol, zal het gebeente der geneuewde fransche militairen worden overgebragt naer eene plek op 5 mylen afstands van de stad gelegen, alwaer het in gewelven regimentsgewyze, zal worden nedergelegd. De engelsche regering zal dit voorbeeld volgen.

« Te Stavenshagen (Mecklenburg) heeft het politiebestuer, door den openbaren roeper, in al de straten doen afkondigen, dat het aen al de herbergiers en sterken drank verkoopers, op straf eener boete van 5 tot 10 thaler, of tot gevangenis verboden is brandewyn te verkoopen aen de vrouw van een schoenmaker, die de gemeente Stavenshagen bewoont.

« Men schryft uit Kopenhagen, 10 Maert: Er zyn verscheidene inwooners van Flenzburg aengehouden, om een adres aen keizer Napoleon gezonden en dien vorst verzocht te hebben, de terugkeering van noorderlyk Sleeswyck by Denemarkeu te bekomen.

« EEN GRUWELYK DRAMA. — Een afgryselyk drama heeft plaats gehad te Hackney. Een werkmans, Henry Carmichael geleeten, leefde met zyne vrouw en zyn neef in een der villas Nighthoppe, waer hy werkte aen het leggen der gaz. De eigenaar der villas had dien men gemagtigd twee kamers te bewoonen in eene der te buer staende huizen. Henry Carmichael heeft een onberispelyk gedrag; hy arbeidt gedurig voor het bestaen zynere familie.

« Sedert eenigen tyd was zyne vrouw zeer devoot geworden; zy had inberdingen en begoochelingen, welke haer man geloofde te moeten verbedigen.

« Eergisteren had Carmichael zich reeds vroeg naer zyn werk begeben; by kwam terug om te onthynen; hy klopte aen de deur der kamer bewoond door zyne vrouw. Men antwoorde niet; hy daecht dat zy bezig was hare gebeden te doen. Hy beredde zelf het onthyn, en, na geteet te hebben, gung hy weer heen.

« Rond 4 uren kwam hy terug; zyne vrouw was nog niet benden gekomen; hy riep haer. Geen antwoord. Eendelyk, om 7 ure 's avonds, gung hy naer boven en verklaerde aen zyne vrouw, dat ze nu al lang genoeg in begrestering had geweest en dat hy wilde binnen komen.

« Hy ontving geen antwoord; alsdan sloeg hy de deur in en bemerkte voor zich het lyk van zyn jongen neef, die eene lange woude aen den hals, en zyne vrouw die twee mesteken boven den schouder had. Hy riep om hulp. De vrouw is naer het gashuis gevoerd; hare wonden zyn zeer gevaerlyk en zy verkeerd in waanzinnigheid. Ongeuwyfeld zal zy in een aenval van zinneloosheid hare neef vermoord hebben. Tot haertoe kent men nog de byzonderheden dezer schrikkelijke gebeurtenis niet.

Politieke verrekkyer.

« Zoo als wy het reeds verleden zaterdag aenkondigd hebben, M. de hertog de Morny is in den morgend van den 10 dezer, voorzien van de heilige Sakramenten, gestorven. De keizer der Franschen verliest in hem zynen verkleefden en besten raedshier. Vooral in de huidige omstandigheden en daegs na de opening der kamers, waren de diensten van M. de Morny voor het keizerlyk gouvernement van onwaerdeerbaeren prys. Hy alleen was in staat van, in den geest des keizers, tegen den moedfluten invloed van prins Napoleon op te wegeen.

« Het afsterven dezes staetmans, ongeluwyfeld de behendigste onder degenen die de fortuna van Napoleon III volgden, is een onherstelbaar verlies voor het keizerlyk Frankryk.

« De eerste zitting (den 29 d-zer) die de fransche Senaet aen de diskussie van het adres besteedde was zeer levendig. De markgraef de Boissy heeft het debat door eene redevoering propend, waerin hy de verschilligste zaken verhandelde, en thans in de eerste vergaderzael des keizerlyks een byzonder voorkomen geven. M. de Boissy besprak onder andere de ministerieele verantwoordelykheit het verslag van M. Duruy, welk by sociaelsch noemde, by vond zelfs middel om aen E. geland te verwyten dat het eene schuldplaats geeft aen de moordenaren die tegen het leven des keizers samenzwaeren; verder zegde hy dat de conventie van den 15 september nooit zal uitgevoerd worden, omdat het noodig is dat de Pans te Roomen blyft, dewyl het katholyk Frankryk het zoo wil. Eendelyk sprak M. de Boissy van Mexico, en van den gevaerlyken toestand welken men in dit land aen het fransche leger maken zou, den dag dat de Vereenigde Staten, verlost van den oorlog, die ben beden kwelt, al hunne krygsmagten tegen het nieuw keizerlyk zouden rigten.

« Deze hevige aenval van M. de Boissy heeft twee opwerpingen, eene van wege maerschalk Magan, de tweede van M. Chax d'Est-Argy, uitgelekt. De eerste geloofde zelf den spreker te moeten onderbreken, die met vreesde eene regtstreecke aanspeling te doen op de gebeurtenissen welke de dood des keizers zou veroorzaken kunnen. Maerschalk Magan, alhoewel krachtadiger wyze tegen deze veronderstelling protesterende, heeft in de warmste bewoordingen het vertrouwen uitgedrukt, welk hy heeft dat, in Frankryk, het keizerlyke staet huys zal behouden blyven.

« M. Choux d'Est-Argy heeft op zyne beurt aen M. de Boissy geantwoerd, hem vragende of zyn politisch ideael te terugkeer naer het parlementaire regem was. Hy heeft staetlyk geantwoerd dat er geen gevaer was dat de Vereenigde-Staten tegen Mexico hunne slaggen rigten zullen.

« Kardinael Donnet verklaerde van zynen kant dat de Euseyckel niet strekte om het gebruik van zekere vryheden te verbieden, welke om zoo te zeggen een gemeen goed geworden zyn.

« Voor het wetgevend korps van Frankryk zal in het kort een wetsontwerp gebragt worden, strekkende om den lysdwang af te schaffen.